रुरुक्षेत्र गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

घिउबेंसी, गुल्मी

आ.व. ०८१|०८२ को वार्षिक प्रगती समिक्षा

२४ कार्तिक २०८२

प्रस्तुतकर्ता
लक्ष्मण पाण्डे
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

नमस्ते

समन्वय, सहकार्य र सहअस्तित्व

गाउँपालिका

नेपाल सरकार

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

सिंहदरबार, काठमाडौं

प्रशंसा पत्र

स्थानीय तहको कार्यप्रक्रिया र उपलब्धिको लेखाजोखा गरी शासकीय सुधारमा अग्रसर गराउनका लागि अभ्यासमा ल्याइएको स्थानीय तहको संस्थागत क्षमता स्वमूल्याङ्कन (LISA) को आ.व. २०८०/०८१ को मूल्याङ्कनमा ९०.०० अङ्कसहित गाउँपालिकाहरूमध्ये **द्वितीय स्थान** हासिल गरेको **श्री रुरुक्षेत्र गाउँपालिका**, गुल्मीलाई सधन्यवाद यो **प्रशंसा पत्र** प्रदान गरिएको छ।

मितिः २०८२ भाद्र ६ गते शुक्रबार

(रविलाल पन्थ)	(भगवती न्यौपाने)
सचिव	माननीय मन्त्री

स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्याङ्कनमा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट गुणस्तर परिक्षण पश्चात ९० अंक प्राप्त गरी देशभरका गाउँपालिकाबाट दोस्रो स्थान प्राप्त गरी सम्मानित हुँदै ।

रुरुक्षेत्र गाउँपालिका

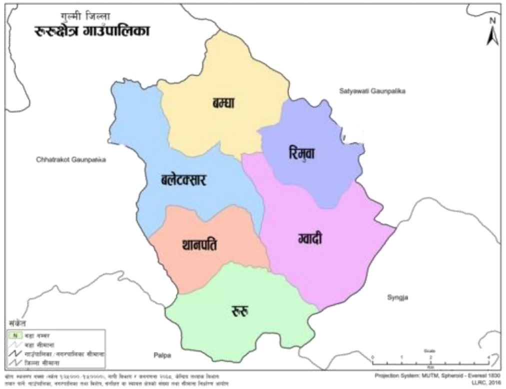

जनसंख्या : १६,५९७ (महिला : ८,९९० पुरुष : ७,६०७)
क्षेत्रफल : ६७.३७ वर्ग कि.मि.
होचो भाग : रिडी बजार ५०० मिटर
अग्लो भाग : बम्घाकोट १६३८ मिटर
घरधुरी संख्या : ४,२७२
कृषिमा संलग्न घरधुरी : २,९३४
एक घर एक धारा : ३,६७५ (८६%)
मुख्य उत्पादन : दुध, कफि, लिची, उखु (गुड र खुदो), मकै, आलु, धान,
आत्मनिर्भर : आलु, दुध, मासु र अण्डा
क्याम्पस : ३ वटा
धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थल : रिडी, श्रृङ्गेश्वर धाम, बम्घाकोट
सांस्कृतिक : मगर संस्कृति, नेवार संस्कृति, गन्धर्व संस्कृति, बाह्मण/क्षेत्रीय संस्कृति
माध्यमिक विद्यालय : ८ (सामुदायिक ७, संस्थागत १) २ वटा प्राविधिक धार संचालन
आधारभूत विद्यालय : २९ (सामुदायिक २८, संस्थागत १)
बालविकास केन्द्र : ५
प्राथमिक उपचार केन्द्र १ वटा, आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र २ वटा
इलाका प्रहरी कार्यालय १ , प्रहरी चौकी १

रुरुक्षेत्र गाउँपालिकाको भित्रका वडा कार्यालय भवनहरु

१ नं वडा कार्यालय, रिडी

२ नं. वडा कार्यालय, ग्वादी

३ नं वडा कार्यालय, थानपति

४ नं वडा कार्यालय, बलेटक्सार

५ नं वडा कार्यालय, बम्घा

६ नं. वडा कार्यालय, रिमुवा

संस्थागत संरचना

अनुसूची ४ रुरुक्षेत्र गाउँपालिकाको प्रस्तावित संगठन संरचना

- **गाउँसभा** → अर्थ तथा सार्वजनिक लेखा, विद्यायन, सुशासन, कृषि, पर्यटन पूर्वाधार, प्राकृतिक श्रोत समिति
- **गाउँकार्यपालिका** → आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, पूर्वाधार विकास, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन तथा अन्य समितिहरु
- **अध्यक्ष** → **उपाध्यक्ष** → **न्यायिक समिति**
- **प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, रा.प.तृतीय(सातौं/आठौं)-१**

प्रशासन, योजना तथा अनुगमन शाखा
अधिकृत ६/७ औं (प्र./सा.प्र.)-१

प्रशासन तथा व्यवस्थापन ईकाई
सहायक ५ औं (प्र./सा.प्र)-१
कम्प्यूटर अपरेटर ५औं (विविध)-१
सहायक चौथो (प्र./सा.प्र) -१

योजना तथा अनुगमन इकाई
सहायक पाँचौ (प्र./सा.प्र)-१

राजस्व इकाई
सहायक पाँचौ (प्र./सा.प्र)-१

सूचनाप्रविधि तथा अभिलेख व्यवस्थापन इकाई
सू.प्रविधि अधिकृत ६/७ औं (वि)-१

दर्ता चलानी तथा सोधपुछ कक्ष
सहायक चौथो (प्र./सा.प्र)-१

कानून ईकाई
सहायक ५ औं.(कानून/न्याय)-१

आर्थिक प्रशासन शाखा
अधिकृत ६/७ (प्र/लेखा) -१
सहायक ५ औं (प्र/लेखा)-१

आन्तरिक लेखा परीक्षण इकाई
आ.ले.प. सहायक (५/६,लेखा)-१

बजेट प्रयोजनको लागि करार तर्फ
ह.स.चा- २, का स-३
नगर प्रहरी – ५

वडा कार्यालय (६ वटा)
सहायक (४/५, प्र/सा.प्र.) -६
असई/स.ई (४/५,ईञ्जि./सि./जन)-६
सकअ चौथो (विविध) -६
कार्यालय सहयोगी-६

पूर्वाधार विकास शाखा
ईञ्जिनियर ६/७/८ (ईञ्जि./सि./जन.)-१
इन्जि./सब-ईञ्जि (५/६,ईञ्जि./सि/जन)-१

सडक सिचाई तथा अन्य पूर्वाधार विकास ईकाई
सब-ईञ्जि ५ औं (ईञ्जि./सि/जन.)-१

भवन तथा मापदण्ड कार्यान्वयन इकाई
सब-ईञ्जि ५ औं (ईञ्जि./सि/जन.)-१
अमिन चौथो, (ईञ्जि./सर्भे) -१

वन, वातावरण, खानेपानी तथा सरसफाइ र विपद् व्यवस्थापन इकाई
सहायक ५ औं (प्र./सा.प्र)-१
सब-ईञ्जि (५/६,ईञ्जि./सि/स्यानी)-१

सामाजिक तथा आर्थिक विकास शाखा
अधिकृत ६/७ औं (प्र./सा.प्र.)-१

स्वास्थ्य ईकाई
जस्वानि/हेअ ५/६/७/हे.ई.स्वा-१
हे.अ. ५/६/७(स्वा/हे.ई.)-१
पहेन ५/६/७ (स्वा/क.न)-१

कृषि विकास इकाई
अधिकृत,६/७ औं(कृषि)-१
सहायक,५ औं (कृषि)-१
सहायक, चौथो (कृषि)-२

पशु विकास इकाई
अधिकृत,६/७ औं (लापोडेड)-१
सहायक,५ औं (कृषि/भेट.)-१
सहायक,४ औं (कृषि/भेट.)-२

सहकारी,,पर्यटन,उद्योग,श्रम तथा रोजगार इकाई
सहायक ५औं (प्र./सा.प्र.)-१

शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा
अधिकृत६/७/८ (शिक्षा/शिप्र) -१
प्रा. सहायक ५ औं,शिक्षा/शिप्र)-१

सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जिकरण इकाई
सहायक ५औं (प्र./सा.प्र.)-१

महिला,बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक इकाई
स.म.वि.नि/मविनि..४/५ (वि.)-१

पालिकामा कार्यरत जनशक्ति (वडा समेत)

स्वीकृत दरबन्दी ८५

रिक्त दरबन्दी २८

क्रस	प्रकार	प्रविधिक	अप्रविधिक	जम्मा
१	स्थायी	३८	१६	५४
२	अस्थायी			
३	करार(कार्यक्रम करार)	३३	३०	६३
४	ज्यालादारी			

३.व्यक्तिगत घटना दर्ताको संख्या

क.स	घटनादर्ता	आ.व २०८०-८१	आ.व २०८१-८२
१	जन्म	५०९	४४९
२	मृत्यु	२०८	१७८
३	विवाह	२०८	२३५
४	बसाईसराई	१२२	१०३
५	सम्बन्ध विच्छेद	१२	३४
जम्मा		१०५९	९९९

४.शिक्षा(शैक्षिक सत्र)

क्रस	विवरण	२०८१	२०८२
१	विद्यालय संख्या (माध्यमिक)	८	८
२	विद्यालय संख्या (माध्यमिक)	३४	३२
३	माध्यमिक तहमा अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या	८०३	६८७
४	आधारभूत तहमा अध्ययनरत विद्यार्थी संख्या	३२१६	२९९७
५	५ वर्ष उमेर पुगेको बालबालिकहरुको विद्यालय भर्नादर	११४	९४.११
६	विद्यूतिकरण भयको विद्यालय सख्या	४२	४०
७	इन्टरनेट पहुच पुगेका बिघ्यालय संख्या	४२	४०
८	एस इ ई नतिजा प्रतिसत(शैशिक सत्र २०८०-८१	३७.३६	६९.६

५. स्वास्थ्य

क्र.स	विवरण	परिमाण	
		आ.व. २०८०/८१	आ.व. २०८१/८२
१	पूर्व प्रसुती जाँच (ANC Visit) गरेको महिलाहरुको प्रतिशत	८२.९%	७०.४२%
२	उत्तर प्रसुती जाँच (PNC Visit) गरेका महिलाहरुको प्रतिशत	७७.४२%	६७.११%
३	स्वास्थय संस्थामा सुत्केरी बनाहुने महिलाहरुको प्रतिशत	१००%	१००%
४	पूर्ण खोप प्राप्त गर्ने बालबालिकाहरुको प्रतिशत	१२३.६%	९२.५%
५	एम्बुलेन्सको संख्या	२	३(२ वटा संचालनमा)
६	५ बर्ष मुनिका बालबालिकाहरुको मुत्यु भएको संख्या	०	०
७	कुपोषित बालबालिकाहरुको संख्या	०	०
८	स्थानिय बाल अधिकार समिति गठन	नभयको	नभयको
०९	स्थानिय बाल कल्याणकोष	नभयको	नभयको

६.खानेपानी तथा सरसफाई

क्रस	विवरण	२०८०-८१	२०८१-८२
१	आधारभूत खानेपानि सेवा उपलब्ध भएको घरधुरी संख्या	११८	२०८
२	आधारभूत सरसफाइ सेवा उपलब्ध भएको घरधुरी संख्या		
३	स्वास्थ्य संस्था विद्यालय लगायत सबै सार्वजनिक निकायमा खानेपानी सेवा उपलब्ध	भएको	भएको
४	स्यानिटरी ल्याण्डफिल्ड साइट	नभएको	नभएको
५	फोहोरको वर्गिकरण		

७.सडक (कि.मि)

क्रस	विवरण	आ.व २०८०-८१	आ.व २०८१-८२
१	कच्ची	५१५०(५.१५)	१९६८(१.९६)
२	ग्राभेल	१९८९(१.९८)	३५(०.०३५)
२	कालोपत्रे	१३८०(१.३८)	३१७०(३.१७)
४	पालिकाको केन्द्रबाट वडा कार्यलयसम्म १२ महिना संचालन हुने ,पहुँच पुगेको वडा संख्या	छ	छ

८.भवन

क्रस	विबरण	
१	पालिकाको आफ्नै प्रशासकीय भवन भए/नभएको	भएको
२	आफ्नै भवनबाट वडा कार्यलय संचालित वडाको संख्या	६ वटा
३	भाडाको घरबाट वडा कार्यलय संचालित वडाको संख्या	नभएको

९.सेवा प्रवाह(संख्या)

क्रस	विवरण	आ.व २०८०-८१	आ.व २०८०-८१
१	नागरीकता सिफारिस	८६७	९१६
२	अपांगता परिचयपत्र वितरण	६	३२
३	राज्य सुविधा परिचयपत्र वितरण	०	९७
४	व्यवसाय दर्ता संख्या	४९	२१
५	अन्य सिफारिसहरु	५७१३	५४६२

विविध

क्रस	विवरण	आ.व २०८०-८१	आ.व २०८१-८२
१	कार्यालयमा भएको गुनासोको संख्या	२	२
२	गुनासो फछ्रयौं भएको संख्या	१७	०३
३	क्षमता विकासका लागि तालिममा सहभागी कर्मचारी संख्या	३२	४६
४	पालिकामा कार्य क्षेत्र भएका गैरसहकारी संस्थाहरुको संख्या	१	१
५	तालिम तथा अभिमुखिकरण प्राप्त जनप्रतिनिधिहरुको संख्या	१४	३२
६	एकिकृत घुम्ती सेवा / संयुक्त सेवा संचालन (पटक)	१	१
७	प्रमुख/अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत बिच कार्यसम्पादन सम्झौता (भएको/नभएको)	भएको	भएको
८	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत र शाखा प्रमुख बिच कार्यसम्पादन सम्झौता (भएको/नभएको)	भएको	भऐको
९	सार्वजनिक सुनुवाई भएको (पटक)	३	३

१०. न्याय

क्र.स	विवरण	२०८०-८१	२०८१-८१
१	न्यायिक समितिमा परेको उजुरी संख्या	१९	०३
२	फछ्यौंट गरेको संख्या	१७	०३
३	मेलमिलाप केन्द्रको संख्या	६	६

११.कानून(हालसम्म)

क.स	विवरण	संख्या
१	जारी ऐन	१२
२	जारी नियामावली	४
३	जारी कार्यविधि,मापदण्द,निर्देशिका	४३, ५, ३
जम्मा		६७

१२.सामाजिक सुरक्षामा आवद्धता भएका संख्या

क्रस	विवरण	२०८०-८१	२०८१-८२
१	ज्येष्ठ नागरीक	१६३०	१६४३
२	दलित ज्येष्ट नागरिक (६० वर्षमाथि)	२८	१९७
२	एकल महिला	१४५	६५७
४	अपाङ्गता	६०	१७०
५	बालबालिकाहरु	३६	२९४
६	अन्य		०

१३.कृषि

क्रस	विवरण	२०८०-८१	२०८१-८२
१	कृषि उपज संकलन केन्द्रको संख्या	६	६
२	कृषि एम्बुलेन्सको संख्या	०	०
३	कृषि व्यवस्थित बजार	१	१
४	कृषि तथा पशुपन्छी विकास सम्बन्धी समग्र कार्यक्रमको वार्षिक प्रगति प्रतिशत	१००%	१००%
५	खेतियोग्य जमिन मध्ये सिंचाइ सुविधा पुगेको जमिनको प्रतिशित	१९.३६%	१९.५%
६	कृषि र पशुजन्य बस्तु बिक्रीबाट पालिका भित्रको विर्षिक अनुमानित आम्दानि	७५००००००	७६७२४११०

१४.पालिकामा संचालित योजना/आयोजनाहरु(संख्या)

क्रस	विवरण	संख्या	कैफियत
१	५ लाख सम्मको योजना	१५६	
२	५ लाख देखि १० लाख सम्म	१५	
३	१० लाख देखि ५० लाख सम्म	१०	
४	५० लाख देखि १ करोड सम्म	०९	
५	१ करोड माथि	१	
जम्मा		१९१	

योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन विधि

क्रस	विवरण	आ.व २०८१/२०८२ को योजना संख्या
१	उपभोक्ता समिति मार्फत	८
२	निमार्ण व्यवसायी मार्फत	३४
३	अन्य(संस्थागत टोल विकास र अन्य)	१४९
जम्मा		१९१

१५.वित्तिय प्रगति(२०८१/८२)

क्रस	विवरण	बर्षिक बजेट	खर्च	खर्च रकम	मौज्जात	कैफियत
१	चालुगत	३७,४७,०८,०००	३३,२८,८१,०००	८८.८८	४,१७,१८,०००	
२	पूँजीगत	२०,४५,२७,०००	१९,२०,०८,०००	९४.९५	१,०३,१८,०००	
जम्मा		५७,९१,३५,०००	५२,७०,९९,०००	९१.०२	५,२०,३६,०००	

खर्च प्रतिशत जिल्लामा सबै भन्दा बढी
चालु खर्च भन्दा पूँजीगत खर्च वृद्धिमा विगतका वर्षहरुदेखि जोड दिइएको ।

१६.पालिकाको क्षेत्रगत बजेट वित्तिय प्रगति

क्रस	विवरण	विनियोजन रु	खर्च रु	खर्च प्रतिशत	कै
१	आर्थिक विकास	४९,१८,५४,४३०	४,२०,३३,४७०	८५.४६	
२	सामाजिक विकास	२५,९७,२६,७०९	२३,११,९४,२८८	८९.०१	
३	पूर्वाधार विकास	१३,७८,४९,८९६	१३,५०,३८,७१४	९७.९६	
४	सुसासन तथा संस्थागत बिकास तथा कार्यलय संचालन प्रशासनिक	१२,९७,९४,९०९	११,६२,५४,१४०	८९.५६	
५	वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	२७,५०,५००	२७,५०,५००	८९.६६	
८	अन्य				

१७.राजस्व संकलनको अवस्था

क्रस	आम्दानी शिर्षक	२०८०-८१	२०८१-८२	फरक	कैफियत
१	भूमि कर	४३३८८८	४१०७२५	२३१६३	
२	सम्पत्ती कर	११८१०९	१५२७५०	३४६४१	

१८. आ.व २०८२/८३ को आय

क्रस	विवरण	राज्स्व बाडफाड	वित्तिय समानिकरण अनुदान	शर्षत अनुदान	समपूरक अनुदान	विशेष अनुदान	जम्मा(रुहजार मा)
१	संघीय सरकार	७२३७६०००	८४१०००००	३०३२०००००	५७००००००	९००००००	४७४३७६
२	प्रदेश सरकार	८४७५०००	५७३७०००	१३५०००००	७५००००००	१८०००००	२१,८६२
३	आन्तरिक आय	१६००००००					१६०००
४	अ.ल्या.	२६२०००००					२६२००
५	रोयल्टी						
जम्मा		१२३०५००००	१४१४७०००	३१६७००००	१३२०००००	१०८०००००	५५३५८७

१९.आ.व २०८१/८२ मा वार्षिक लक्षयको तुलानामा संकलन भएको आन्तरिक आय रकम र प्रतिशत

अनुमान	संकलन	प्रतिशत
१,३९,२८,०००.00	२,०५,११,६२३.५४	१४६.२७%

६५ लाख ८३ हजार ६ सय २३ रुपैया बढी रकम संकलन गर्न सफल भएको ।

२०.बेरुजुको अवस्था

- आ.व २०८१/८२ सम्मको कायम कुल बेरुजु रकम (रु हजारम): ११९८५६
- आ.व २०८१/८२ मा फछ्यौट भयको वेरुजु रकम (रु हजारम): १२५२५
- आ.व २०८१/८२ मा फछ्यौट गर्नुपर्ने कुल बेरुजु रकम (रु हजारमा):१०७३३२

(नियमित गर्नुपर्ने: ५७८०३, असुल गर्नुपर्ने: १७९५१, प्रमाण पेश गर्नुपर्ने: ३१५७८)

करिब ६ करोडको बेरुजु सम्परिक्षणको लागि तयारी गरिएको ।

२१.पालिकाबाट सम्पादित मूख्य मूख्य नविनतम अभ्यासका कार्यक्रमहरु

- शिक्षामा डिजिटल प्रविधि
- कक्षा १ देखि ८ सम्म स्थानीय पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तक
- विद्युतिय हाजिरी प्रणाली संचालन
- निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा संचालन
- बाँझो जग्गाको उपयोग,
- कृषि परियोजना संचालन
- सेवा प्रवाहमा प्रविधिको प्रयोग
- घरघरमा स्वास्थ्य सेवा
- कृषकको घरघरमा कृषि प्राविधिक परिचालन
- मोतियाबिन्दुको निशुल्क अप्रेशन
- बिरामीको लागि निशुल्क रगत उपलब्ध
- नागरिक सन्तुष्टी सर्भेक्षण कार्यक्रम संचालन
- नागरिकलाई न्यूनतम विद्युत महशुल र लिफ्ट खानेपानी योजनाहरुमा 75% विद्युत महशुल अनुदान
- ३७०० विद्यार्थीको मुटु र आँखाको दृष्टी परिक्षण
- कृषकको मागमा आधारित कृषि सामग्री तथा प्रविधिमा अनुदान
- उत्पादनमा आधारित अनुदान
- उखु प्रशोधन उद्योग स्थापना
- दुना टपरी उद्योग स्थापना
- जनतासँग स्थानीय सरकार रेडियो कार्यक्रम संचालन
- कृषि व्याजमा अनुदान
- एकीकृत घुम्ति सेवा संचालन
- स्थानीय रोजगारी
- Ruru_Alert SMS मार्फत नागरिकको घरघरमा सूचना
- क र ख वर्गमा पर्ने नागरिकको घरघरमा अपाङ्गता परिचय पत्र
- उपभोक्ता समिति तथा टोल विकास समिति परिचालन
- अन्य स्थानिय तहसँग साझेदारीमा कार्यक्रम संचालन

(भरपुर महानगरपालिका र छत्रदेव गाउँपालिकासँग साझेदारी)

- जिल्ला प्रवेश नाकामा रिडीमा ANPR क्यामरा जडान

शिक्षामा डिजिटल प्रविधि

स्थानीय पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तक

विद्यालयलाई EV अनुदान

निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा संचालन

बाँझो जग्गाको उपयोग,

विद्युतिय हाजिरी प्रणाली संचालन

नागरिक सन्तुष्टी सर्भेक्षण

समृद्ध कृषेत

कृषि परियोजना संचालन

सेवा प्रवाहमा प्रविधिको प्रयोग

घरघरमा स्वास्थ्य सेवा

कृषकसँग कृषि प्राविधिक

मोतियाबिन्दुको निशुल्क अप्रेशन

नि:शुल्क रगत उपलब्ध

३७०० विद्यार्थीको मुटु र आँखाको

दृष्टी परिक्षण

विद्युत महशुल छुट

२० युनिट सम्म निशुल्क

लिफ्ट खानेपानीलाई ७५%

कृषकको मागमा आधारित अनुदान

उत्पानमा आधारित अनुदान

उखु प्रशोधन उद्योग स्थापना

दुना टपरी उद्योग स्थापना

जनतासँग स्थानीय सरकार रेडियो कार्यक्रम

समृद्ध क्षेत्र

कृषि व्याजमा अनुदान

एकीकृत घुम्ति सेवा संचालन

घरघरमा सूचना सम्प्रेषण

घरघरमा अपाङ्गता परिचयपत्र

मोतियाबिन्दुको निशुल्क अप्रेशन

स्थानीय रोजगारी

टोलविकास संस्था परिचालन

साझेदारीमा पूर्वाधार निर्माण कार्यक्रम भरतपुर महानगरपालिका र छत्रदेव गा.पा.

उल्लेखनिय कार्यहरु मध्ये अनुकरणीय कुनै एक अभ्यासको विस्तृतीकरण

शिक्षामा डिजिटल प्रविधि

- ## शिक्षामा डिजिटल प्रविधि

यस गाउँपालिका अन्तर्गत संचालित सबै माध्यमिक विद्यालयका कक्षा ६-८ सम्म ICT Based मा आधारित Interactive Display Smartboard व्यवस्थापन गरी सोही माध्यमबाट शिक्षण कृयाकलाप संचालन गरिएको । यसबाट कक्षा ६ देखि ८ सम्ममा करिब ७०० विद्यार्थीहरु लाभान्वित भएका । कठिन र जटिल विषयवस्तु पनि सहज तरिकाले शिक्षण गर्न सकिने हुँदा सिकाई दिगो र प्रभावकारी हुँदै गएको ।

- **पूर्व अभ्यास तथा अनुभव (baseline)**

रुरुक्षेत्र गाउँपालिकाका ७ वटा सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयहरुमा विद्यार्थीको सिकाईमा परम्परागत तरिका White board मार्फत अध्यापन गरिदै आएको थियो । शिक्षकहरुले परम्परागत र व्याख्यानमा आधारित शिक्षण विधिहरुमा भर पर्नुपर्ने बाध्यता थियो, जसले गर्दा आइसीटि उपकरणहरुको तुलनामा कम आकर्षक र अन्तरक्रियात्मक कक्षा संचालन हुन सकेको थिएन । जसले गर्दा विद्यार्थीको सिकाईमा खासै परिवर्तन हुन सकेको थिएन । विद्यार्थीको सिकाईमा कसरी परिवर्तन गर्न सिकन्छ भन्ने सुक्ष्म अध्ययन पश्चात परम्परागत शिक्षण पद्धतीलाई सुधार गर्ने योजना गाउँपालिकाले बनायो । जस अनुसार गाउँपालिका र लुम्बिनी प्रदेश सरकारको लागत साझेदारीमा २ करोड १५ लाखमा शिक्षामा डिजिटल प्रविधि परियोजना संचालन गरिएको थियो । शिक्षामा डिजिटल प्रविधि संचालन गर्दा यसले विद्यार्थीको सिकाई उपलब्धीमा अपेक्षित नतिजा प्राप्त गर्न सफल भई शैक्षिक गुणस्तर समेत वृद्धि गर्न सफल भयौ ।

रुरुक्षेत्र गाउँपालिका र लुम्बिनी प्रदेश सरकार, मुख्यमन्त्रि तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय बीच मिति २०७९ माघ २४ गते कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि सम्झौता भएको ।

परिवर्तन गरिएको मूख्य पक्षहरु (Main Interventions for Change - के/किन/ कसरी?)

- शिक्षामा डिजिटल प्रविधि लागु गरि सकेपछी विद्यार्थीहरुको सिकाईमा परिवर्तन भई विगतका वर्षहरुको तुलनामा नतिजामा उल्लेखनिय सुधार भएको ।
- विद्यार्थीहरुले सजिलैसँग पाठ्यपुस्तकको शिर्षक बुझ्न छलफल गर्न र शिक्षकलाई बुझाउन सजिलो भएको ।
- शिक्षकले विद्यार्थीलाई अध्ययन गरी सोही अनुसार सिकाई सहजिकरण गर्ने गरिएको ।
- विद्यार्थीको उपस्थिति, नजिता computer system मा अध्याविधक गरि अभिभावको मोबाईलमा sms मार्फत जानकारी गराउने व्यवस्था रहेको ।
- विद्यार्थीले अध्ययन गर्नमा आफै proactive भएको ।
- औसत सिकाई उपलब्धीमा वृद्धी हुदै गईरहेको छ ।
- विचैमा कक्षा छोड्ने र अनुपस्थिति हुने विद्यार्थीहरुको सङ्ख्यामा कमी आएको
- सिकाई प्रविधिको प्रयोग र पहुँचमा विद्यार्थी एबं शिक्षकहरु बढी उत्साहित भएको

परिवर्तन गरिएको मूख्य पक्षहरु (Main Interventions for Change - के/किन/ कसरी?)

- कठिन विषयवस्तु पनि विद्यार्थीले सहज तरिकाले सिक्ने गरेका ।
- शिक्षण सामाग्रीको उच्चतम प्रयोग गरी प्रदर्शन, छलफल तथा अन्तरक्रियात्मक विधिबाट शिक्षण गर्दा विद्यार्थीहरु सिकाई कृयाकलापमा उत्प्रेरित हुने गरेका ।
- प्रविधि केन्द्रित शिक्षणबाट विद्यार्थीहरु आफै सिक्न प्रेरित भएका छन्
- कम खर्च र कम मेहनतमा बढीभन्दा बढी सूचना तथा ज्ञान ग्रहण गर्ने परिस्थितिको निर्माण भएको छ ।
- शिक्षकहरु प्रविधिमा अभ्यस्त नभएकोले पूर्ण रुपमा संचालन गर्न कठिनाई भएको हुँदा शिक्षकलाई तालिमको व्यवस्था गरिएको ।
- नियमित विद्युत आपुर्तिमा समस्या भएको हुँदा बैकल्पिक व्यापकको व्यवस्थापन गरि विद्युत आपुर्ति नियमित गर्ने गरिएको

मूख्य सिकाई र अन्य स्थानीय तहका लागि सुझाव

- विद्यार्थीहरु smart education सँग अभ्यस्त भई प्रतिस्पर्थी विद्यार्थीहरु उत्पादन गर्न सकिएको ।
- परम्परागत अध्ययन पद्धती भन्दा डिजिटल प्रविधि सहितको अध्ययन पद्धतीले विद्यार्थीको तथा समग्र विद्यालयको नजितामा उल्लेखनिय सुधार भएको ।
- गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गरिएको हुँदा विद्यालय स्थानान्तरण गर्ने परिपाटीमा केही हद सम्म न्यूनिकरण गर्न सकिएको ।
- विद्यालयमा इ-लाइब्रेरीको स्थापना गरिएको छ जसको कारण विद्यार्थीहरुले कक्षा कोठामा नबुझेको कुराहरु Revise गर्न मद्धत पुगेको ।
- विद्यालयहरुमा School Management System को व्यवस्था गरिएको छ जसले गर्दा विद्यालयमा हुने गरेका सम्पूर्ण कामहरु Database मा राख्न सकिएको छ, विद्यार्थीहरुको रिजल्ट आफ्ना अभिभावकको मोबाइलमा समेत जाने र विद्यालयमा हुने क्रियाकलापहरु समेत अभिभावकको मोबाइलमा जाने गरेको छ, स्कूलबाट प्रकाशित गरिने सूचनाहरु समेत १ क्लिक मै प्रत्येक विद्यार्थीहरुको अभिभावक समक्ष पुग्ने गरेको छ ।

- सुझाव
- गुणस्तरीय शिक्षा र भरपर्दो स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउन नसक्नु बसाई सराईको मुख्य कारण भएको हुँदा यस तर्फ सबै स्थानीय सरकारको ध्यान जानु पर्ने देखिन्छ ।
- सरकारी विद्यालयमा गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्न सकिन्छ भन्ने सन्देश दिन सकिन्छ ।

भावी योजना

- शिक्षामा डिजिटल प्रविधि लागु गरिसकेपछी विद्यार्थीको सिकाई उपलब्धीमा उल्लेखनीय सुधार भएको देखिदा बाल कक्षम देखि कक्षा ११ र १२ सम्म विस्तार गरि प्रविधि मैत्री गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गरी शिक्षाको कारणबाट हुने बसाई सराईलाई न्यूनिकरण गर्ने योजना रहेको।

- विद्यार्थीको सानै उमेरदेखि नै सिकाई उपलब्धी हासिल गर्न , Smart विद्यार्थी उत्पादन गर्दै दक्ष नागरिक बनाउन र सिक्ने विषयमा उत्प्रेरणा जागृत गर्न बाल कक्षा देखि नै स्मार्ट अध्ययन विधि लागू गर्ने योजना रहेको।

- **Smart Education RuruKshetra**

https://www.youtube.com/watch?v=5tEXSwnmG8g

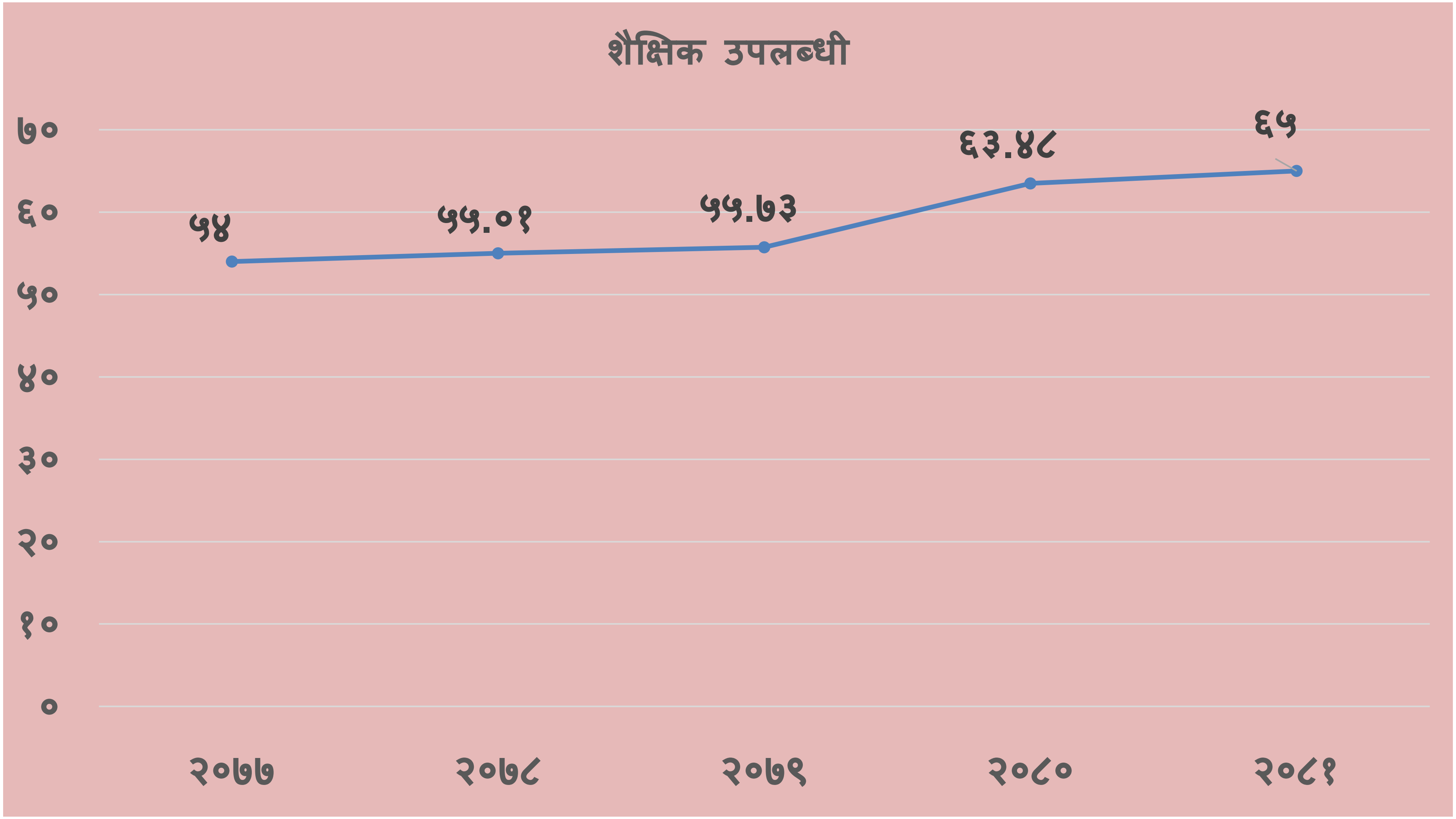

शैक्षिक उपलब्धी
७०
६०
५०
४०
३०
२०
१०
०
५४
५५.०१
५५.७३
६३.४८
६५
२०७७
२०७८
२०७९
२०८०
२०८१

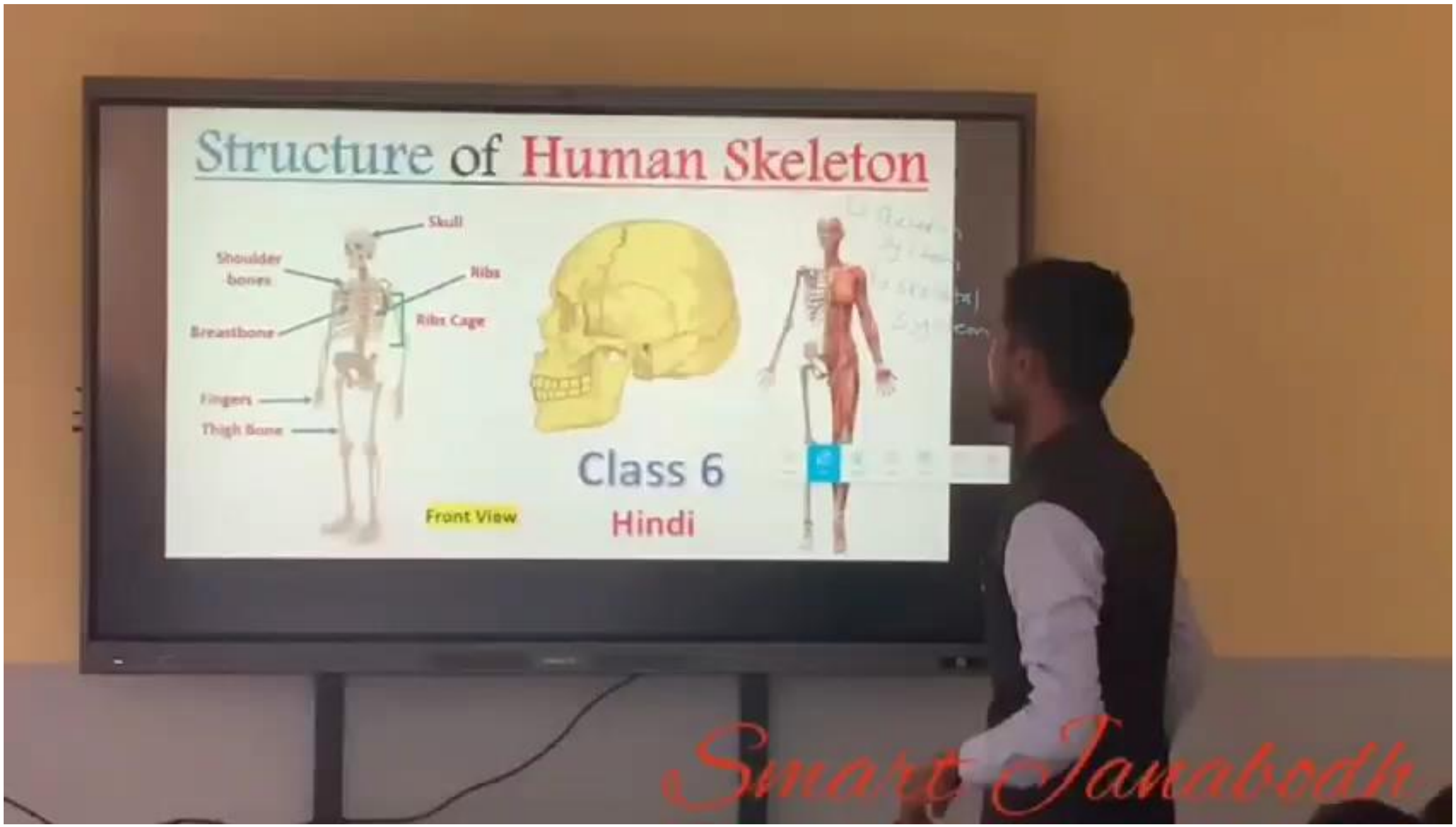
Structure of Human Skeleton
Skull
Shoulder bones
Ribs
Ribs Cage
Breastbone
Fingers
Thigh Bone
Front View
Class 6
Hindi
Smart Janabodh

२४.कार्यसम्पादन भएका महत्वपूर्ण कार्यक्रम तथा आयोजनका झलकहरु

कार्यालयलय संचालनमा ल्याएको विद्युतिय हाजिरी । कागजी हाजिरीलाई विस्तापित गरी विद्युतिय हाजिरी अनिवार्य गरीएको र सोको व्यवस्थापनको लागि कार्यविधि जारी गरिएको ।

कार्यालयको नाम	कुल कर्मचारी	उपस्थित	अनुपस्थित	विदा	काज
रुरुक्षेत्र गाउँपालिका	40	30	10	0	0
१ नं वडा कार्यालय	5	0	5	0	0
२ नं वडा कार्यालय	6	0	6	0	0
श्री रिडी मा बि	37	0	37	0	0
श्री संस्कृत तथा साधरण मा बि	15	0	15	0	0
३ नं वडा कार्यालय	5	0	5	0	0
रुरु प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	19	0	19	0	0
ग्वाडी स्वास्थ्य चौकी	7	0	7	0	0
थानापति स्वास्थ्य चौकी	6	0	6	0	0
रुरु स्वास्थ्य चौकी	4	0	4	0	0
बलेटक्सार स्वास्थ्य चौकी	7	0	7	0	0
बाम्घा स्वास्थ्य चौकी	7	0	7	0	0
श्री राष्ट्रिय मा बि	33	0	33	0	0
रिमुवा स्वास्थ्य चौकी	4	2	2	0	0

विभिन्न सूचकको आधारमा कार्यालयको उत्कृष्ट कर्मचारी छनौट गरी कार्यालयक प्रवेशद्वारमा राखिएको ।

कार्यालयमा सूचना अधिकारीको व्यवस्था गरी कार्यालयको प्रवेशद्वारमा राखिएको ।

कार्यालयमा सेवा लिन आउने नागरिकहरुलाई सहजिकरणको लागि नागरिक सहायता कक्ष संचालन गरिएक । जसमा माइक्रोफोन, निशुल्क फोटोकपी तथा निशुल्क निवेदन लेखिदिने व्यवस्था मिलाईएको ।

३०६
पूर्वाधार विकास शाखा-A

अपाङ्ग मैत्री शौचालय

३०४
प्रशासन शाखा
“इमान्दारीता, नैतिकता, जवाफदेहिता
सदाचारिता, पारदर्शिता हाम्रो प्रतिबद्धता।”

र सिर्जनशील प्रशासन: विकास, समृद्धि र सुशासन।”

गाउँपालिकाको डिजिटल नागरिक वडापत्र

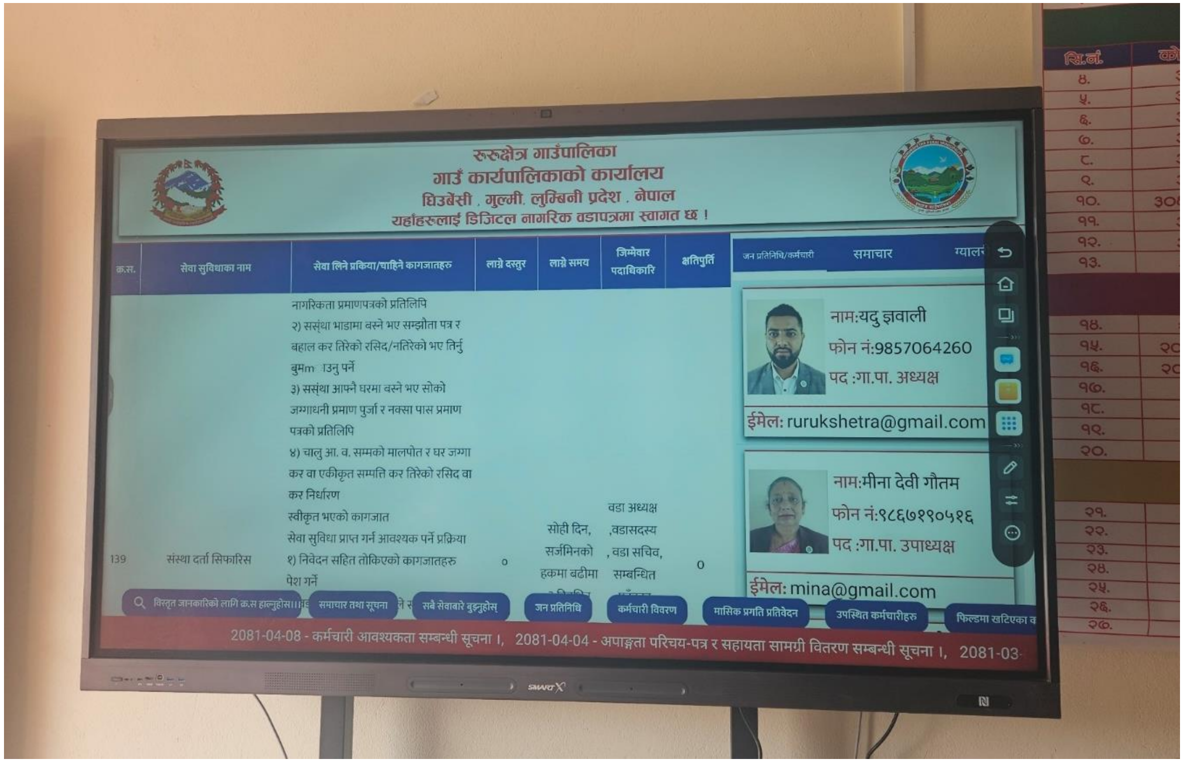

- थोर्गेली गुँड खुदो उद्योग रुरुक्षेत्र ४

थोर्गेली गुँडको उत्पादन तथा बजारीकरण

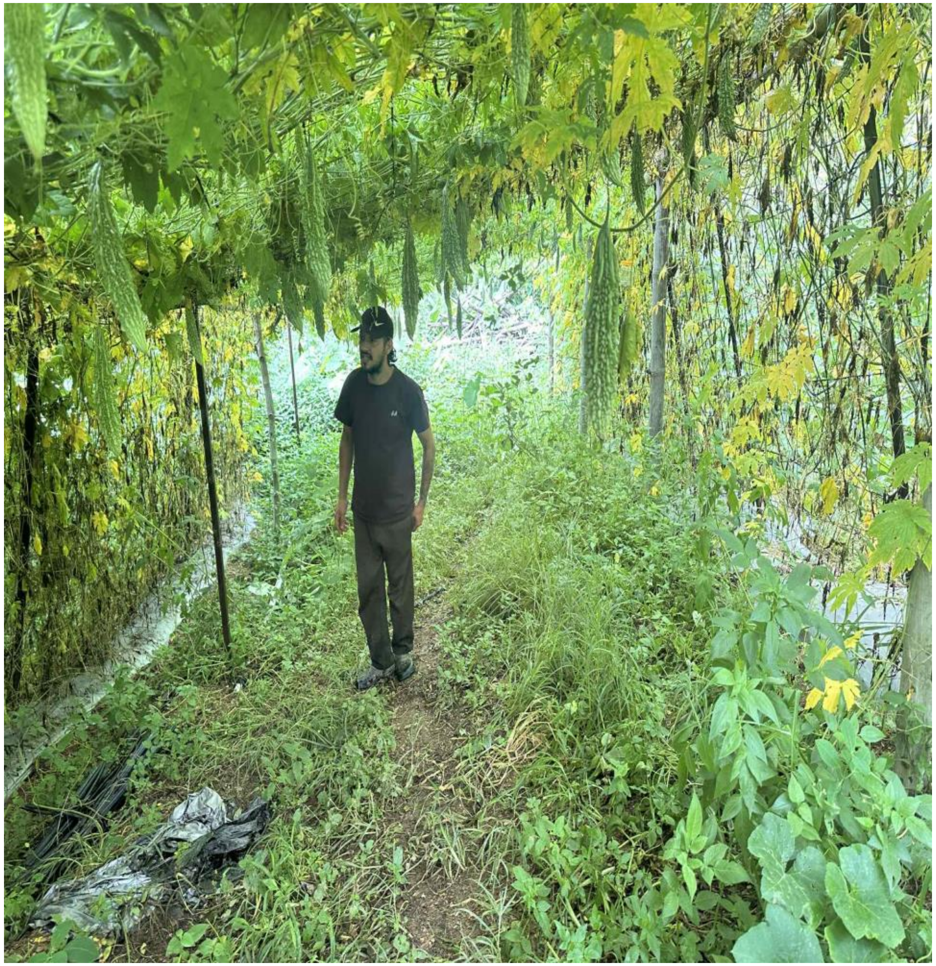

रुरुक्षेत्र गाउँपालिका वडा नं ४ मा रहेको दाजुभाई कृषि फर्म जहाँबाट वार्षिक ५० लाख भन्दा बढीको तरकारी उत्पादन तथा विक्री वितरण हुँदै आएको छ ।

"रुरुक्षेत्र गाउँपालिका समृद्धिको आधार, कृषि पर्यटन र स्वरोजगार"
गाउँपालिकास्तरीय
लोक भजन प्रतियोगिता-२०८२

"रुरुक्षेत्र गाउँपालिका समृद्धिको

रुरुकृषि परियोजना अन्तर्गत उद्यमी महिलाहरुबाट उत्पादन गरिएको कृषिवालीको
अनुगमन निरीक्षणमा

रुरुक्षेत्र गाउँपालिका र भरतपुर महानगरपालिकाको साझेदारीमा रिडीमा निर्माण गरिएको फल्चा

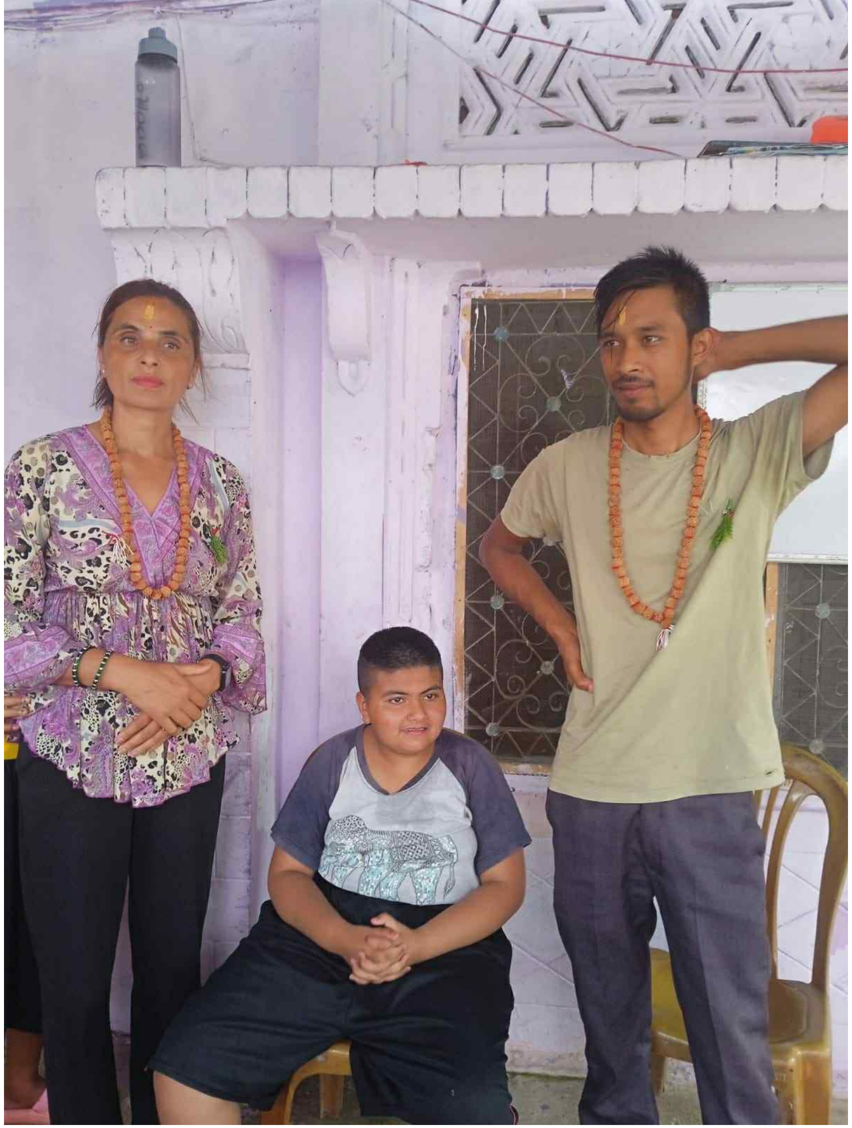

रुरुक्षेत्र गाउँपालिकाका असहाय नागरिकलाई निलसागर आश्रम दाङ्गमा
गाउँपालिकाको समन्वयमा आश्रय दिने कार्य गरिएको ।

gorkhapatraonline.com

रुरुक्षेत्रले गर्‍यो फायर हाइड्रन्ट जडान

Rurukshetra Rural Municipality...

1 May ·

::: फायर हाइड्रन्ट (fire hydrant) जडान सम्पन्न :::
रूरूक्षेत्र गाउँपालिकाको वडा नं. १ को रिडी बजारमा ३ वटा, वडा नं. ४ को बलेटक्सार बजारमा २ वटा र रानीबास बजारमा २ वटा गरी ७ वटा Fire Hydrant जडान गरिएको छ, जसले गर्दा तत्काल आगलागीबाट जोगाउन दमकलको जस्तै काम गर्दछ र आगलागी नियन्त्रणको लागि प्रभावकारी मानिन्छ । वडाहरूको अन्य स्थान, गाउँ बस्ती तथा बस्ती नजिकको जंगल क्षेत्र जहा खानेपानीको मुख्य पाईपलाईन रहेको छ त्यस्तो स्थानहरू पहिचान गरि क्रमश जडान गर्दै जाने योजना गाउँपालिकाले बनाएको छ ।

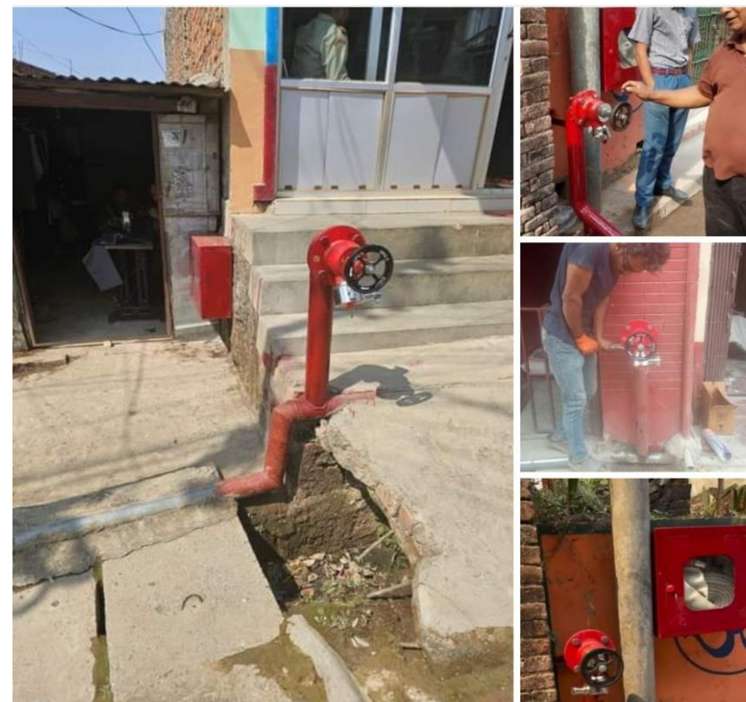

शबदाहघाट रुरुक्षेत्र १ रिडी

स्वामीका रुख रातामाटा सडक रुरुक्षेत्र ०३

ट्रि हाउस पौदलमार्ग निर्माण रुरुक्षेत्र ५

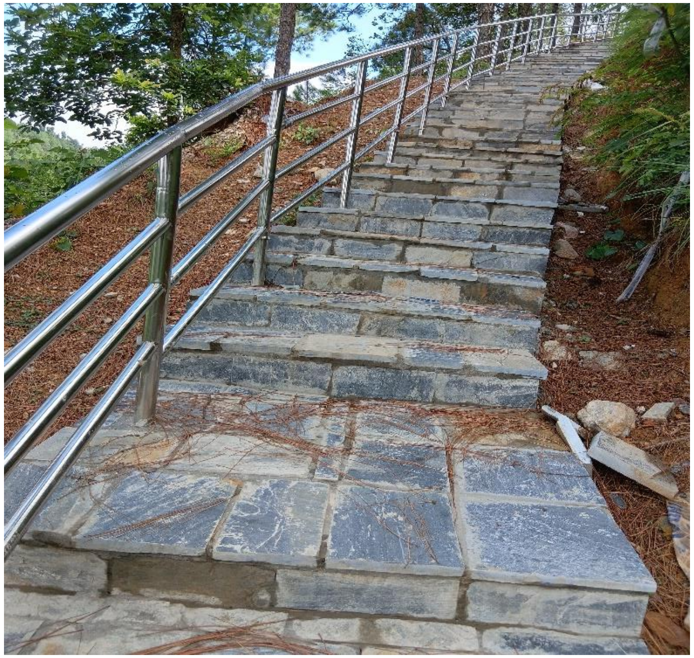

रानिवास टाहाटिम उल्लिखोला सडक रुरुक्षेत्र ५

उपल्लो कुलो पागा सिचाइ आयोजना रुरुक्षेत्र ५

gorkhapatraonline.com

रिडीमा आँखा उपचार केन्द्र स्थापना

गाउँपालिकाका सबै आरन अनुगमन गरे पश्चात आरन संचालकहरुको आवश्यकता अनुसार स्तरोन्नतितर्फ प्रविधि खरिदमा रहेको बजेटले पालिका भरिमा रहेका ३२ वटा आरनको लागि विभिन्न सामाग्री खरिद गरि घर-घर लगेर वितरण गरिएको थियो ।

जिल्ला समन्वय समितिले गर्नुपर्ने समन्वय र सहजिकरणको क्षेत्र र अपेक्षा

- संघ तथा प्रदेशका योजना तथा कार्यक्रम संचालनमा दोहोरोपन नहुने गरी कार्यान्वयनमा समन्वय सहजिकरण
- योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन पश्चात पृष्ठपोषण दिने र सोको कार्यान्वयनको विश्लेषण गर्ने
- सेवा प्रवाह तथा कार्य सम्पादनमा क्षमता अभिवृद्धि लगायतका तालिम संचालनमा सहयोग तथा समन्वय
- स्थानीय तहका असल अभ्यासहरुलाई स्थानीयकरण गर्न आवश्यक समन्वय
- स्थानीय तहका विभिन्न विवाद समाधानमा अभिभावकिय संस्थाको भूमिका
- संघीय सरकारबाट जिसस लाई समन्वय तथा अनुगमनमा थप जिम्मेवारीको व्यवस्था
- जिल्ला समन्वय प्रमुख एवं जिल्ला समन्वय अधिकारीको पहलमा स्थानीय तहका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतहरुको मासिक बैठक आयोजना गरी समस्या समाधान तथा असल अभ्यास आदानप्रदान कार्य गर्दा उपयुक्त हुने ।

समस्या र चुनौती

- गाउँपालिकाको भौगोलिक विकटता र छरिएर रहेको वस्ती
- प्रविधिको प्रयोगमा पहुँच कम
- नागरिकले हरेक कामको लागि स्थानीय सरकारसँग धेरै अपेक्षा राख्नु
- नागरिकको अपेक्षा अनुसार पूर्वाधार निर्माणकाकार्य गर्न प्रयाप्त बजेट नहुनु ।
- नागरिकको अपेक्षा अनुसार सेवा प्रवाह हुन नसक्नु
- प्रविधिमा दक्ष जनशक्तिको अभाव हुनु
- राजनीतिक चश्माले हेरीनु
- आफ्नो पहुँच स्थापित गर्न राजनीतिकरण गरिनु ।

समस्या तथा चुनौती	अपेक्षा एवं सुझावहरु
	तिनै तहको समन्वयमा स्वास्थ्य संस्थाहरुको भौतिक संरचनाहरु सुधार गरी जनशक्ति र आवश्यक बजेटको व्यवस्था
तहगत कानूनी अन्यौलता	केन्द्र/प्रदेशबाट कानूनमा रहेको दोहोरोपन हटाउनु पर्ने ।
जनशक्ति व्यवस्थापनमा समस्या	कर्मचारीहरुको दिगो व्यवस्थापन
आन्तरिक आयको दायरा साघुरो	आन्तरिक आयका नयाँ श्रोतहरुको पहिचान गर्नु पर्ने
योजना व्यवस्थापनमा समस्या	सार्वजनिक खरिद कानुन अनुसार कार्यपात्रो बनाई सो को पालना गर्नु तथा गराउनु पर्ने
आर्थिक तथा सामाजिक क्षेत्रमा लगानीको अभाव (कृषि, पशु, शिक्षा, स्वास्थ्य ईत्यादी)	सामाजिक क्षेत्रमा सशर्त अनुदान बाहेक थप लगानी बढाउनु पर्ने
केन्द्र र प्रदेशबाट प्रतिबद्धता गरेको राजश्व बांडफांड तर्फको बजेट सबै प्राप्त नहुने	केन्द्र र प्रदेशबाट प्रतिबद्धता गरेको राजश्व बांडफांड तर्फको बजेट प्राप्त हुनु पर्ने
सुचना प्रविधिको समस्या	सेवा विस्तार गर्नुपर्ने

परिवर्तन म बाट सुरु हुन्छ ।
Transformation starts from "I".

धन्यवाद